

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ascensus Moysis in montem Seu De Oratione Tractatus Tribus Stationibus ac vijs Purgatiua Illuminatiua Vnitiua distinctus

Crombecius, Johannes

Avdomari, 1618

3. De oratione vocali.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38133

cur David diceret: *Cor meum & caro mea exultaverunt in Deum vivum: Et quam magna multitudo dulcedinis tue Domine, quam abscondisti timētibus te perfecisti eis qui sperant in te?* 1. It ergo voluntas vt principum operationis, & actio- num suarum subiectum: ita etiam spiritualis gaudij, omnifq; fructus emergentis sedes ac receptaculum.

SECTIO TERTIA.

De Oratione Vocali.

7. **A**ltera huius divisionis pars, vocalem nobis simul ac mentalem orationem proponit. Huic etymon non male quadrare videtur. Orationis enim vocem D. Hieronymus ab oris ratione derivatam, iuxta grammaticos arbitratur: Atq; adeo oratio nō tantum oris sonus dicendus erit, sed et rationis: quod ita Apostolus expressit. *Psallam spiritu, psallam & mente;* & regius Propheta. *Servire Domino in timore: & in conspectu Angelorum psallam tibi.* Psallere ad vocem pertinet, cetera ad mentē. Quare ita nō orat vocaliter, qui partis alterius seu mentis functionem ac rationis cooperationem omittit, isque minimē orare convincitur. Atq; vt utilitates orationis mentalis in suum locum proprium reijciamus; id in presentiarum dicendum occurrit; Orationem

Psal. 83.
3.
Psal. 30.
20.

Oratio,
oris ratio
Epis. 159
ad Cypr.
1. Cori.
14. 15.
Psa. 2. 11
Psal. 137
2.
voca-

NVI
416

Oratio vocalem familiariorē, magisq; usitatam incipientibus, quam mentalem, cuius usus maxime ad eos pertinet, qui in pietate exercitatos habent sensus. Quis enim statim abdita illa mentis arcana pervadit? *Nemo nascitur artifex*: neq; primo die artis instrumenta tractare, nec partes omnes abditi cuiusdā operis discernere ac componere; nec deniq; opus perfectum in lucem edere, tyro vllus vnquā potuit. Opus arduum, abditum, artificiosum est, summo numini sapiēter colloqui; mentem ac voluntatem, animi instrumenta, ex arte tractare, impedimenta removere, vagationes amoliri. Quis statim hanc artem calleat, & magister evadat? Vocali ergo utatur (uti sanctos olim initio fecisse, plurimā testantur historiā) audiet se, & subsidio oculorum iuvabitur.

Oratio 8. Orationū vocaliū aliā propriē, aliē mutuas vocales proprias & mutuas. Propriē sunt, quę ex vi orantis spiritus exprimitur; vt ijs contingit qui sub finē meditationis, aut in ardore ipsius contemplationis, ex impetu concepti spiritus erūnunt in voces. Item illis qui Deo familiares sunt; ij quippe sen per parati sunt ad orandum, & ubi soli, facile cor suum incensa voce, animamq; coram Deo effundunt.

Mutuata sunt omnes psalmi, Ecclesię preces, Sanctorum Patrum exercitia spiritualia, meditationes, soliloquia, quibus utimur ad

ex.

excitandum pietatis ignem: & quia saepe inopia spiritus, qui pro nobis orare solet, laboramus, & eo absente nescimus quid oremus; ideo indigemus ope ac subsidio alieno, ne muti coram Domino appareamus. Hoc Christus praeviderat. Ideo nobilissimam orationem nobis consignavit, qua meliorem qui componat invenies neminem. Utiliter quoque precarij libelli eduntur in lucem, qui varias orationes, ad omnes poene actiones sancte peragendas, idoneas continent. Ex movendi magna vim habet, si quibusque rebus inchoandis praemittantur, si breves, si idiomate, quod intelligatur, exprimantur. Nihilominus, non ineptae & inutiles ecclesiae preces, latine editae censendae sunt, si praesertim magna reverentia vel canantur, vel recitentur, prisco, & religionum omnium ritu in hunc usque diem observato. Et si enim non omnino sententia, sensusque verborum capiatur; tamen hoc quod continet omnia, scientiam habet vocis. Hoc est, Deus intelligit & animi conceptus, & vocum significationes. Deinde qui canunt, vel preces recitant, divinum numen sibi praesens constituunt, cui hoc genus laudis, & gratiarum actionis, gratum esse noverunt. Sepe cantores regibus audientibus occinunt ignota lingua. Sepe actores versum ignorant, quem recitant. Latini tamen ac gratulabund haec illi faciunt, nec minus lubenter audiuntur, quam si ver-

Libelli precarij utiles, lingua vulgari.

Latinae preces praesertim Ecclesiae non vituperanda. Sap. 1. 7.

NVI
416

si verborum sententiam caperent. Fateor me saepe permotū fuisse cantu, sed maxime psalmodia religiosorū & sanctimonialiū, quæ et si vsquequaq; non capiant, quæ concurrunt; vt intelligantur tamen optimè efficiunt; earumq; pietas miro modo in audientium animos influit, penetrat, ac medullitus afficit.

Oratio- 9. Sunt & idiotæ qui legendi scribendiq; scientia minime præditi sunt. Recitent Beatae Virginis coronam; orationem meliorem fundere non possunt. Si mysteria rosarij sacri mente ruminare interea valeant, precium operæ recipient: Sin minus, non perdunt laborem suum, modo cor ad Deum eleuent; desiderium accensum aliquid obtinēdi habeat; de delictis veniam petant; necessitates exponant; reconciliari Deo percupiant; quod à Deo aliquid petant seridè cogitent; & per orationes has quas fundunt meritis Domini nostri se impetraturos confidant.

Oratio- 10. Vtiliter quoq; recitantur orationes ad omnia opera; vt cum mane surgis, & vestes induis: vesperi cum exuis. Solebant olim monachi sancti, texere corbes vimineas, stercoras neçtere, humeris onera portare, dumq; hæc agerēt, orationes interserere. Noverant utilitatem perpetuæ ac continuatæ conversationis cum Deo. Et sanè hac ratione multas demonis suggestiones, cogitationes ineptas, tentationesq; evadimus, et si enim non vsq;

adeo

adeo mens attendat; piium tamen opus fa-
ciens se quantum potest Deo adiungit: nec
ranta attentio requiritur, dum orationes hæ
recitantur per modum laudationis divinae,
quanta dum ex professo nos orationi accingi-
mus, & in particulari per modum colloquij
postulamus. Huc facit quod homo ad se fre-
quentius redeat; & dum pulchra aliqua sen-
tentia, vel mentio Dei, aut Servatoris vel B.
Virginis intercurrit, novo vel lætitiæ, vel ti-
moris, vel doloris, aut spei motu perfunditur,
& attentionem renovat. Alia ratio est de
precibus obligatorijs, quæ quo mandato, vt
fiant præcipitur, eodem ut rite decenterque,
persolvantur nos obstringunt.

SECTIO QUARTA.

De Oratione privata & publica.

27. **E**T si mētalis orationis fructus longē sit
luberrimus, & in eo genere beatis mē-
tibus, quæ sine corporibus, divinus laudibus
incūbunt, haud ablimiles videamur; in hac
tamen mortalium regione, orationis vocalis
vſus ac neceſſitas latiffimē patet: nam quæ
publicē peraguntur tremēda myſteria, can-
tu ſolemni, et ſæpe muſico concentu obeun-
tur, nuſquam certe niſi voce, aut clara, aut
ſubinde demiffa: ſacramenta deinde omnia
B VOCIS

*Diviſio
3.*

*Oratio
publica
vt pluri-
mum vo-
calis.*

NVI
446